

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ**

НАКАЗ

13.03.2017 № 120

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
07 квітня 2017 р.
за № 466/30334

**Про затвердження Положення про Державний науково-дослідний
інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної
експертизи та Положень про державні лабораторії ветеринарної
медицини Державної служби України з питань безпечності
харчових продуктів та захисту споживачів**

Відповідно до [Закону України](#) "Про ветеринарну медицину", [пункту 8](#) Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1119, та з метою удосконалення лабораторної діагностики хвороб тварин і проведення лабораторних досліджень (випробувань) **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити такі, що додаються:

1) [Положення про Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи](#);

2) [Положення про регіональну державну лабораторію Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів](#);

3) [Положення про міську, районну, міжрайонну державні лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів](#).

2. Департаменту тваринництва забезпечити подання цього наказу у встановленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

1) [наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 17 червня 2003 року № 47](#) "Про затвердження Положень про державні лабораторії ветеринарної медицини", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 липня 2003 року за № 607/7928 (зі змінами);

2) [наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 11 червня 2007 року № 63](#) "Про затвердження Положення про Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи та Положення про регіональну державну лабораторію ветеринарної медицини", зареєстрований

у Міністерстві юстиції України 23 серпня 2007 року за № 976/14243 (зі змінами).

4. Цей наказ набирає чинності через місяць з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Міністра М. Мартинюка.

Міністр	Т. Кутовий
ПОГОДЖЕНО: Голова Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів	В. Лапа

	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 13.03.2017 № 120
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07 квітня 2017 р. за № 466/30334

ПОЛОЖЕННЯ

про Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи

І. Загальні положення

1. Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (далі - Інститут) відповідно до [Закону України "Про ветеринарну медицину"](#) є державною науково-дослідною установою, уповноваженою органом управління, та підпорядковується Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі - Держпродспоживслужба).

2. Інститут у своїй діяльності керується [Конституцією](#) та законами України, актами Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Президента України, наказами Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужби, дорученнями Головного державного інспектора ветеринарної медицини України та його заступників, а також цим Положенням.

3. Інститут має бути акредитований національним органом України з акредитації та/або іноземним органом з акредитації, який є повним членом ІЛАС - міжнародної організації зі співробітництва в галузі акредитації лабораторій, відповідно до стандартів ISO/IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 або інших стандартів, якими їх замінено.

4. Інститут як неприбуткова установа створений для лабораторної діагностики хвороб тварин, здійснення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, інших досліджень (випробувань) відповідно до галузі акредитації, а також проведення їх оцінки.

5. Інститут відповідно до завдань здійснює:

1) проведення наукових досліджень та участь у розробленні нормативних документів з питань профілактики, діагностики та ідентифікації хвороб тварин, апробації методик, здійснення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень (випробувань);

2) організаційне, методичне та метрологічне забезпечення лабораторної справи в Україні;

3) арбітражні дослідження у разі виникнення спорів щодо висновків лабораторної діагностики та проведення лабораторних досліджень (випробувань). Результати арбітражних досліджень є остаточними;

4) апробацію засобів виміральної техніки та випробувального і допоміжного лабораторного обладнання, діагностикумів, тест-систем, інших біопрепаратів тощо для здійснення діагностики та/або ідентифікації хвороб тварин, здійснення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості

насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень (випробувань) та надання науково обґрунтованих рекомендацій щодо їх впровадження в роботу та придбання;

5) діагностику та/або ідентифікацію хвороб тварин, лабораторні дослідження (випробування) показників безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інші дослідження (випробування);

6) складання науково обґрунтованих планів державного моніторингу хвороб тварин з урахуванням кількості операторів ринку та підконтрольних Держпродспоживслужбі об'єктів, епізоотичного та ветеринарно-санітарного стану тваринництва, національних вимог та міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій, подання їх до Держпродспоживслужби для затвердження;

7) складання науково обґрунтованого плану державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах і необроблених харчових продуктах тваринного походження та інших планів лабораторних досліджень (випробувань) для цілей державного лабораторного контролю з урахуванням кількості операторів ринку та підконтрольних Держпродспоживслужбі об'єктів, факторів середовища життєдіяльності, епізоотичного та ветеринарно-санітарного стану тваринництва, національних вимог та міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій та подання їх до Держпродспоживслужби для затвердження;

8) проведення робіт (надання послуг), пов'язаних із забезпеченням єдності вимірювань та технічної компетентності у визначених сферах діяльності у районних, міських, міжрайонних державних лабораторіях Держпродспоживслужби, державних лабораторіях ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках та/або інших лабораторіях у разі звернення фізичних та юридичних осіб відповідно до чинного законодавства;

9) участь у міжлабораторних міжнародних та національних раундах професійного тестування; організацію міжнародних випробувань для філій Інституту, державних лабораторій Держпродспоживслужби та інших лабораторій будь-якої форми власності (у разі їх звернення);

10) проведення аналізу та оцінки ризиків щодо виникнення та поширення заразних хвороб тварин, безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів

захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу тощо, у тому числі при ввезенні на територію України;

11) діяльність з придбання, ввезення, вивезення, перевезення, зберігання, відпуску та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів згідно із [Законом України](#) "Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори";

12) підвищення кваліфікації та стажування фахівців ветеринарної медицини, викладачів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та працівників науково-дослідних інститутів;

13) організацію та науковий супровід лабораторних робіт з безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу під час їх виробництва та/або обігу, у тому числі при ввезенні на територію України, вивезенні з території України та транзиті;

14) участь у проведенні державної санітарно-епідеміологічної експертизи;

15) наукове обґрунтування максимально допустимих рівнів показників безпечності та окремих показників якості харчових продуктів й кормів та подання пропозицій до Держпродспоживслужби;

16) надання експертних висновків, звітів, протоколів досліджень (випробувань) з рекомендаціями відповідно до законодавства;

17) калібрування та перевірка засобів вимірювальної техніки, обладнання Інституту та інших установ і організацій;

18) проведення оцінювання (аудит) технічної компетентності суб'єктів господарювання (лабораторій) та їх підрозділів у разі їх звернення;

19) діяльність, пов'язану із впровадженням програмного забезпечення та технологій автоматизованої обробки даних Держпродспоживслужби;

20) організацію та проведення раундів міжлабораторних порівняльних випробувань з перевірки кваліфікації відповідно до чинного стандарту ДСТУ EN ISO/IEC 17043:2014 "Оцінка відповідності. Основні вимоги до проведення перевірки кваліфікації";

21) надання консультацій фізичним та юридичним особам з питань діагностики хвороб тварин, безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин,

засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу та організації лабораторної роботи;

22) методичне забезпечення державних лабораторій, що належать до сфери управління Держпродспоживслужби.

II. Мета, права Інституту

1. Основною метою діяльності Інституту є:

1) проведення науково обґрунтованої лабораторної діагностики та/або ідентифікації хвороб тварин, лабораторних досліджень (випробувань) безпечності та окремих показників якості об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, забезпечення методичною підтримкою державних та інших уповноважених лабораторій;

2) впровадження у практику досягнень галузі ветеринарної медицини та інноваційних технологій, а також утворення референс-центрів за відповідними напрямками досліджень (випробувань) за рішеннями Держпродспоживслужби;

3) організація та проведення науково-дослідних робіт, які забезпечують випереджальний розвиток прикладних досліджень, розв'язання проблем науково-технічного та суспільно-політичного розвитку країни в галузі забезпечення ветеринарно-санітарного та епізоотичного благополуччя.

2. Відповідно до завдань Інститут має право:

1) приймати необхідні рішення і проводити дії, які віднесені до компетенції Інституту, відповідно до законодавства;

2) визначати зміст (навчальні плани, програми тощо) і організаційні форми виробничого та навчального процесу з підвищення кваліфікації;

3) затверджувати плани інститутських видань навчальної, наукової, науково-методичної літератури, забезпечувати видання наукових і науково-методичних журналів, інформаційно-аналітичних збірників тощо;

4) розробляти структуру, штатні розписи і кошториси Інституту та філій, які затверджуються Держпродспоживслужбою;

5) укладати колективний договір із профспілковою організацією Інституту;

6) передавати майно (обладнання, прилади, установки, витратні матеріали) за рішенням Держпродспоживслужби;

7) відчужувати матеріальні активи, що належать до основних фондів (за погодженням Держпродспоживслужби як органу управління майном), розпоряджатися в інший спосіб майном, що належить до основних фондів, у межах повноважень та у способи, що передбачені законодавством України;

8) укладати на договірній основі договори, контракти з організаціями та установами, виконувати різні види робіт та послуг, обмін фахівцями; здійснювати наукову, виробничу діяльність, організацію конференцій, а також замовляти роботи з відповідними організаціями;

9) закуповувати, орендувати, замовляти, користуватися за рахунок виділених коштів або власних фондів обладнання, майно, а також майнові права, у тому числі виключні права на об'єкти права інтелектуальної власності;

10) перевіряти правильність проведення лабораторних досліджень (випробувань) для забезпечення своєчасної профілактики, діагностики і ліквідації заразних та незаразних хвороб тварин;

11) здійснювати закупівлю товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб Інституту відповідно до [Закону України](#) "Про публічні закупівлі";

12) пропонувати Держпродспоживслужбі у разі неможливості проведення дослідження в Інституті провести такі дослідження в референс-лабораторіях інших країн;

13) надавати пропозиції Держпродспоживслужбі щодо створення філій Інституту;

14) організовувати єдину систему збору, зберігання та аналізу інформації, що характеризує діяльність Держпродспоживслужби, органів та установ, що входять до сфери її управління, за рахунок побудови єдиної інформаційно-аналітичної та довідкової системи, що охоплює всю територію України, та впровадження передових інформаційних технологій у вказаній сфері;

15) створювати та супроводжувати інфраструктуру для функціонування єдиної інформаційно-аналітичної та довідкової системи;

16) вирішувати інші питання відповідно до чинного законодавства.

3. Інститут зобов'язаний забезпечувати:

1) дотримання державних та міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій щодо проведення лабораторних досліджень (випробувань);

2) безпечні умови здійснення науково-виробничої діяльності;

3) дотримання фінансової дисципліни та збереження державного майна;

4) соціальний захист членів трудового колективу;

5) належну роботу та розподіл обов'язків між структурними підрозділами;

6) акредитацію Інституту національним органом України з акредитації та/або іноземним органом з акредитації, який є повним членом ІЛАС -

міжнародної організації зі співробітництва в галузі акредитації лабораторій, відповідно до стандартів ISO/IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 або інших стандартів, якими їх замінено.

III. Органи управління

1. Керівництво діяльністю Інституту в межах своєї компетенції та згідно з цим Положенням здійснює директор Інституту, який забезпечує належне виконання завдань і функцій, покладених на Інститут.

На посаду директора може бути призначено особу, яка вільно володіє державною мовою, має науковий ступінь доктора наук або доктора філософії (кандидата наук), повну вищу освіту в галузі ветеринарної медицини та відповідає вимогам [Закону України](#) "Про наукову і науково-технічну діяльність".

2. Директор Інституту призначається на посаду на умовах контракту Головою Держпродспоживслужби на строк до п'яти років.

Директор Інституту може бути звільнений з посади Головою Держпродспоживслужби з підстав, визначених законодавством про працю, а також за порушення умов контракту та також у зв'язку з прийняттям рішення про його відкликання зборами колективу Інституту відповідно до вимог законодавства про працю.

Директор Інституту має чотирьох заступників, які призначаються на посаду директором Інституту за погодженням з Головою Держпродспоживслужби. Директори філій, завідувачі відділів та головний бухгалтер призначаються на посади і звільняються з посад директором Інституту за погодженням з Головою Держпродспоживслужби.

3. У межах своєї компетенції директор:

1) підпорядковується безпосередньо Голові Держпродспоживслужби з питань діяльності Інституту;

2) видає накази і розпорядження з усіх напрямів діяльності Інституту;

3) розробляє структуру, штатний розпис та кошторис Інституту, які затверджуються Головою Держпродспоживслужби;

4) затверджує рішення вченої ради Інституту;

5) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, спеціалістів та працівників Інституту;

6) керує діяльністю Інституту, організовує роботу, розподіляє обов'язки його працівників, затверджує посадові інструкції;

7) відповідає за виконання покладених на Інститут завдань і функцій, небереження і неправильне використання майна Інституту, у тому числі коштів згідно з кошторисом на його утримання відповідно до чинного законодавства;

8) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

4. Директор Інституту має право:

1) підписувати документи з питань, що належать до компетенції Інституту;

2) застосовувати до працівників Інституту в установленому порядку заходи заохочення та дисциплінарного стягнення відповідно до чинного законодавства;

3) виступати представником з питань, які входять до компетенції Інституту, в усіх державних підприємствах, установах, організаціях, суді без особливого на це доручення;

4) самостійно вирішувати питання діяльності Інституту, крім тих, що віднесені до компетенції інших органів державної влади та управління.

IV. Вчена рада Інституту

1. Для управління науковою та науково-технічною діяльністю Інституту утворюється вчена рада Інституту, яка є колегіальним органом та виконує консультативно-дорадчі функції.

2. До компетенції вченої ради Інституту належать питання:

1) визначення стратегії розвитку Інституту та перспективних напрямів його наукової і науково-технічної діяльності;

2) проведення наукової і науково-технічної оцінки тематики та результатів науково-дослідних робіт;

3) затвердження поточних (щорічних) планів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок;

4) удосконалення та розвиток структури Інституту з наукової і науково-технічної діяльності;

5) присвоєння працівникам Інституту вчених звань відповідно до законодавства;

6) затвердження річних звітів про наукову і науково-технічну діяльність Інституту.

3. Рішення вченої ради Інституту вводяться в дію наказом директора Інституту.

4. Вчена рада у своїй роботі керується положенням, яке затверджується директором Інституту.

V. Наукова діяльність Інституту

1. Інститут забезпечує проведення наукових та науково-дослідних робіт, надання послуг із наукового забезпечення за планами, що затверджуються Вченою радою.

2. Усі види наукових досліджень в Інституті виконуються науковими відділами, лабораторіями, референс-центрами.

VI. Міжнародні зв'язки Інституту

1. Інститут підтримує міжнародні зв'язки відповідно до чинного законодавства шляхом укладання договорів з іноземними громадянами, закладами освіти, науковими установами, міжнародними організаціями, фондами, фірмами, корпораціями.

2. Міжнародні зв'язки розвиваються у таких напрямках:

1) аналіз, підготовка та надання інформації щодо занесення, укорінення чи поширення хвороб тварин, а також надання пропозицій щодо здійснення профілактичних, діагностичних, лікувальних та інших протиепізоотичних заходів, забезпечення безпечності харчових продуктів та кормів;

2) підвищення кваліфікації спеціалістів, організація спільної підготовки, перепідготовки і стажування наукових співробітників, лікарів ветеринарної медицини у відповідних референс-центрах за кордоном;

3) реалізація спільних наукових проектів;

4) виконання наукових робіт за грантами, започаткованими фондами іноземних держав та міжнародних організацій;

5) здійснення різних видів діяльності, передбачених чинним законодавством.

3. Підготовка в Інституті наукових працівників, фахівців для зарубіжних країн здійснюється за міждержавними договорами України, а також за договорами, укладеними Інститутом з вищими навчальними закладами, референс-центрами інших країн, іноземними громадянами та міжнародними організаціями.

4. Кошти і матеріальні надходження використовуються Інститутом для забезпечення своєї діяльності згідно з власним кошторисом та чинним законодавством України.

VII. Майно Інституту та фінансування його діяльності

1. Інститут відповідно до законодавства володіє та користується майном на праві оперативного управління.

2. Фінансування протиепізоотичних заходів та забезпечення виконання загальнодержавних довгострокових програм здійснюються за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України та інших надходжень, не заборонених законодавством.

3. Оплата за надання послуг з проведення заходів профілактики та ліквідації хвороб тварин, лабораторних досліджень (випробувань) здійснюється відповідно до законодавства.

4. Фінансування наукових досліджень здійснюється за рахунок:

1) коштів державного бюджету, що виділяються на проведення фундаментальних і науково-пошукових досліджень, а також виконання робіт у межах пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

2) коштів, які надійшли до Інституту за виконання науково-дослідних робіт за договорами, у тому числі міжнародними.

VIII. Припинення Інституту, його статус

1. Інститут є юридичною особою публічного права, має самостійний баланс, рахунки в органах Державного казначейства та в установах банків, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням, власний логотип, штампи, бланки.

2. Припинення Інституту (у разі його ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) здійснюється в порядку, передбаченому чинним законодавством.

3. У разі припинення Інституту його активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до доходу бюджету.

ПОЛОЖЕННЯ

про регіональну державну лабораторію Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

1. Регіональна державна лабораторія Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі - Лабораторія) відповідно до Законів України "Про ветеринарну медицину", "Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів" підпорядковується головному управлінню Держпродспоживслужби в області (далі - Головне управління) та належить до сфери управління Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі - Держпродспоживслужба).

Методичне забезпечення діяльності Лабораторії здійснює Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи.

2. Лабораторія у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Президента України, наказами Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужби, Головного управління Держпродспоживслужби в області та цим Положенням і має бути акредитована національним органом України з акредитації та/або іноземним органом з акредитації, який є повним членом ІЛАС - міжнародної організації зі співробітництва в галузі акредитації лабораторій, відповідно до стандартів ISO/IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 або інших стандартів, якими їх замінено.

3. Лабораторія є державною установою для лабораторної діагностики хвороб тварин та оцінки ветеринарно-санітарного стану харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів,

кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, а також проведення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпечності та якості об'єктів санітарних заходів, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень (випробувань) відповідно до галузі акредитації.

4. Лабораторія має матеріально-технічну базу (територію і будівлі, лабораторне обладнання і апаратуру, віварій з піддослідними тваринами тощо) та проводить у повному обсязі і на сучасному рівні патолого-анатомічні, гістологічні, мікроскопічні, мікробіологічні, бактеріологічні, біологічні, хіміко-токсикологічні, біохімічні, мікологічні, серологічні, імунологічні, вірусологічні, гельмінтологічні, гематологічні, радіологічні та інші лабораторні дослідження (випробування), а також державну ветеринарно-санітарну експертизу на агропродовольчих ринках та ярмарках.

До складу Лабораторії можуть входити структурні підрозділи (сектори, відділи, філії). Структурними підрозділами Лабораторії можуть бути державні лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках.

5. Утримання території, приміщень, обладнання Лабораторії, умови і режим праці в ній має відповідати Правилам охорони праці в лабораторіях ветеринарної медицини, затвердженим наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 20 квітня 1999 року № 67, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 жовтня 1999 року за № 695/3988.

6. Річні плани роботи Лабораторії складаються з урахуванням кількості операторів ринку та підконтрольних Держпродспоживслужбі об'єктів, факторів середовища життєдіяльності, епізоотичного та ветеринарно-санітарного стану тваринництва області, а також інструкцій щодо профілактики та боротьби з хворобами тварин, погоджуються Державним науково-дослідним інститутом з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи і затверджуються Головним управлінням.

7. Основними завданнями Лабораторії є:

1) проведення лабораторних досліджень (випробувань) щодо діагностики хвороб тварин, безпечності та окремих показників харчових продуктів та інших об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного

матеріалу, а також інших досліджень (випробувань) шляхом проведення повного комплексу досліджень;

2) профілактика і діагностика інфекційних, інвазійних та незаразних хвороб тварин;

3) забезпечення організації та проведення планових і непланових діагностичних досліджень;

4) вдосконалення методів діагностики, методичне керівництво діяльністю районних, міських, міжрайонних державних лабораторій ветеринарної медицини, державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках, контроль за дотриманням ними методик та виконання обов'язкового обсягу досліджень (випробувань), режиму роботи і техніки безпеки; захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей;

5) сприяння забезпеченню технічної компетентності та/або проведенню акредитації районних, міських, міжрайонних державних лабораторій ветеринарної медицини, державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках, лабораторій суб'єктів господарювання, проведення на своїй базі лабораторних досліджень (випробувань) матеріалів та видача в установленому порядку результатів досліджень (випробувань);

6) підвищення кваліфікації спеціалістів Лабораторії;

7) впровадження в практику досягнень ветеринарної медицини.

8. До компетенції Лабораторії належать:

1) організація та проведення лабораторно-діагностичних (вірусологічних, бактеріологічних, мікробіологічних, хіміко-токсикологічних, патолого-анатомічних, гістологічних, паразитологічних, радіологічних) та інших досліджень з метою діагностики хвороб тварин, визначення безпечності та окремих показників харчових продуктів та інших об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень (випробувань) шляхом проведення повного комплексу досліджень;

2) мікробіологічний, радіологічний, паразитологічний, хіміко-токсикологічний контроль та інший лабораторний контроль на потужностях з виробництва та/або обігу об'єктів санітарних заходів;

3) участь у відборі зразків;

4) проведення клінічних досліджень тварин з метою профілактики, установлення причин захворювання або загибелі тварин, проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках та ярмарках;

5) участь у проведенні державної санітарно-епідеміологічної експертизи;
6) видача експертних висновків, звітів, протоколів досліджень (випробувань) з рекомендаціями відповідно до законодавства;

7) надання практичної, методичної, консультативної допомоги територіальним органам Держпродспоживслужби, районним, міським, міжрайонним державним лабораторіям Держпродспоживслужби, державним лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках, спеціалістам державних установ Держпродспоживслужби, ліцензованим лікарям ветеринарної медицини та у разі звернення - фізичним та юридичним особам області з питань профілактики, діагностики та боротьби з хворобами тварин, проведення відбору зразків та лабораторних досліджень (випробувань), державної ветеринарно-санітарної експертизи харчових продуктів та їх оцінки;

8) підвищення кваліфікації фахівців, проведення семінарів, стажувань спеціалістів Лабораторії;

9) направлення на місця спалахів захворювань спеціалістів для уточнення діагнозу;

10) надання практичної допомоги в організації і проведенні протиєпізоотичних, ветеринарно-санітарних та санітарних заходів у разі виникнення особливо небезпечних хвороб тварин, у тому числі спільних для тварин і людей;

11) участь в апробації лабораторного обладнання, діагностикумів, тест-систем тощо;

12) впровадження в практику роботи державних лабораторій Держпродспоживслужби області апробованих методик, настанов, нової лабораторної техніки, обладнання, новітніх технологій тощо;

13) аналіз та узагальнення звітів лабораторій ветеринарної медицини області та подання звітів у встановленому порядку;

14) проведення атестації робочих місць, технічної компетентності та/або організація акредитації районних, міських, міжрайонних державних лабораторій Держпродспоживслужби, державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках, у разі звернення - лабораторій суб'єктів господарювання;

15) виконання метрологічних вимог та забезпечення режиму роботи з мікроорганізмами II-IV груп патогенності;

16) у встановленому порядку участь у розслідуванні випадків виникнення та поширення інфекційних, у тому числі спільних для людей і тварин, масових неінфекційних захворювань, отруєнь та радіаційних уражень людей;

17) виконання доручень Головного управління, які належать до компетенції Лабораторії;

18) здійснення інших повноважень, встановлених законодавством.

9. Лабораторія у межах компетенції має право:

1) надавати державним лабораторіям Держпродспоживслужби області, спеціалістам державних установ Держпродспоживслужби, ліцензованим лікарям ветеринарної медицини та у разі звернення - фізичним та юридичним особам пропозиції щодо усунення виявлених порушень при проведенні лабораторних досліджень (випробувань), державної ветеринарно-санітарної експертизи, дотримання режиму роботи і правил охорони праці, спрямованих на поліпшення діагностичної роботи;

2) вносити Головному управлінню та державним установам пропозиції з питань поліпшення профілактики, діагностики та ліквідації хвороб тварин, оцінки безпечності та окремих показників харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ґрунту, води питної та води для тварин, а також проведення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпечності та якості об'єктів санітарних заходів, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень;

3) отримувати документи і матеріали від районних, міських, міжрайонних державних лабораторій, необхідні для вивчення епізоотичного та ветеринарно-санітарного стану; вносити пропозиції щодо планів роботи державних лабораторій Держпродспоживслужби області;

4) перевіряти проведення передбачених відповідними інструкціями заходів, які забезпечують своєчасну профілактику, діагностику і ліквідацію інфекційних та інвазійних хвороб тварин;

5) одержувати від районних, міських, міжрайонних державних лабораторій необхідну інформацію, що характеризує стан і наслідки їх діяльності та епізоотичну ситуацію з окремих хвороб;

6) здійснювати діяльність стосовно придбання, ввезення, вивезення, перевезення, зберігання, відпуску та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів згідно із Законом України "Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори".

10. Лабораторію очолює директор (далі - директор Лабораторії), який має повну вищу освіту відповідного напрямку підготовки, стаж роботи на посаді лікаря ветеринарної медицини не менше п'яти років, досвід роботи на керівних посадах не менше трьох років, а також пройшов відповідну підготовку на курсах підвищення кваліфікації.

Директор Лабораторії призначається на посаду на умовах контракту начальником Головного управління за погодженням з Головою Держпродспоживслужби на строк не більше ніж три роки. Директор

Лабораторії може бути звільнений з посади Головою Держпродспоживслужби з підстав, визначених законодавством про працю, а також за порушення умов контракту.

Директор Лабораторії має двох заступників, які призначаються та звільняються з посади директором Лабораторії. Заступники директора, завідувачі відділів, головний бухгалтер призначаються на посади і звільняються з посад директором Лабораторії за погодженням з начальником Головного управління.

11. Директор Лабораторії:

- 1) керує діяльністю Лабораторії, її структурними підрозділами;
- 2) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, спеціалістів та працівників Лабораторії;
- 3) розробляє структуру, штатний розпис та кошторис Лабораторії, які затверджуються Головним управлінням;
- 4) розробляє та затверджує положення про структурні підрозділи Лабораторії;
- 5) організовує роботу Лабораторії, розподіляє обов'язки між її спеціалістами, визначає ступінь їх відповідальності та затверджує їх посадові інструкції;
- 6) підписує накази Лабораторії;
- 7) бере участь за дорученням Головного державного інспектора у перевірях області роботи суб'єктів господарювання різних форм власності, у тому числі щодо забою тварин, переробки, зберігання, транспортування і реалізації продукції тваринного походження;
- 8) організовує методичну роботу державних лабораторій Держпродспоживслужби, державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках;
- 9) застосовує в установленому порядку заходи заохочення та дисциплінарного стягнення до працівників Лабораторії;
- 10) забезпечує оперативне і достовірне ведення діловодства;
- 11) відповідає за виконання покладених на Лабораторію завдань і функцій, незбереження і неправильне використання майна Лабораторії, у тому числі коштів згідно з кошторисом на її утримання відповідно до чинного законодавства;
- 12) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

12. Директор Лабораторії має право:

- 1) надавати начальнику Головного управління рекомендації з питань поліпшення лабораторно-діагностичної роботи;
- 2) вносити Головному управлінню пропозиції про призначення на посади і звільнення з посад директорів міських, районних, міжрайонних державних

лабораторій Держпродспоживслужби, а також завідувачів державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на ринках;

3) подавати у встановленому порядку Головному управлінню розрахунки щодо потреби асигнувань на утримання Лабораторії, придбання необхідних матеріалів для проведення досліджень (випробувань) та інших витрат;

4) виступати представником з питань, які належать до компетенції Лабораторії, у всіх державних підприємствах, установах, організаціях та суді.

13. Структура та штатна чисельність Лабораторії затверджуються з урахуванням визначення навантаження на працівників, кількості операторів ринку та підконтрольних об'єктів Держпродспоживслужби, факторів середовища життєдіяльності, епізоотичного та ветеринарно-санітарного стану тваринництва області.

14. Лабораторія відповідно до нормативно-правових актів забезпечується спеціальним автотранспортом та іншими матеріально-технічними засобами за встановленими нормативами.

15. Матеріальні цінності Лабораторії є державною власністю. Лабораторія відповідно до законодавства володіє та користується майном на праві оперативного управління.

16. Ведення бухгалтерського обліку здійснюється згідно з вимогами законодавства.

17. Лабораторія є юридичною особою публічного права, має самостійний баланс, рахунки в органах Державного казначейства, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, штампи.

18. У разі припинення Лабораторії її активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до доходу бюджету.

ПОЛОЖЕННЯ

про міську, районну, міжрайонну державні лабораторії Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

1. Міська, районна, міжрайонна державні лабораторії Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі - Лабораторія) відповідно до Законів України "Про ветеринарну медицину", "Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів" підпорядковуються головному управлінню Держпродспоживслужби в місті, районі (далі - Головне управління) та належать до сфери управління Державної служби України з питань

безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі - Держпродспоживслужба).

2. Лабораторії у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України, актами Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Президента України, наказами Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужби, Головного управління Держпродспоживслужби в містах, районах, областях та цим Положенням.

Методичне забезпечення діяльності Лабораторій здійснюють регіональна державна лабораторія Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів і Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи.

3. Лабораторії є державними установами у структурі Держпродспоживслужби в містах та районах для лабораторної діагностики хвороб тварин та оцінки ветеринарно-санітарного стану харчових продуктів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, а також проведення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпеки та якості об'єктів санітарних заходів, засобів захисту рослин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень відповідно до галузі акредитації та/або технічної компетенції.

4. До складу Лабораторій можуть входити структурні підрозділи (сектори, відділи, філії). Також структурними підрозділами Лабораторії можуть бути державні лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках.

5. Лабораторії мають матеріально-технічну базу (територію і будівлі, лабораторне обладнання і апаратуру, віварій з піддослідними тваринами тощо) та проводять у повному обсязі і на сучасному рівні патолого-анатомічні, гістологічні, мікроскопічні, мікробіологічні, бактеріологічні, біологічні, хіміко-токсикологічні, біохімічні, мікологічні, серологічні, імунологічні, вірусологічні, гельмінтологічні, гематологічні, радіологічні та інші лабораторні дослідження, а також державну ветеринарно-санітарну експертизу на агропродовольчих ринках та ярмарках.

6. Утримання територій, приміщень, обладнання Лабораторій, умови і режим праці в них мають відповідати Правилам охорони праці в лабораторіях ветеринарної медицини, затвердженим наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 20 квітня 1999 року № 67, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 жовтня 1999 року за № 695/3988.

7. Річні плани роботи Лабораторій складаються з урахуванням кількості операторів ринку та підконтрольних Держпродспоживслужбі об'єктів, факторів середовища життєдіяльності, епізоотичного та ветеринарно-санітарного стану тваринництва області, а також інструкцій щодо профілактики та боротьби з хворобами тварин, погоджуються регіональною державною лабораторією Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів і затверджуються Головним управлінням Держпродспоживслужби в області.

8. Основними завданнями Лабораторій є:

1) проведення повного комплексу лабораторних досліджень (випробувань) щодо діагностики хвороб тварин, безпечності та окремих показників харчових продуктів та інших об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів, кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень;

2) профілактика і діагностика інфекційних, інвазійних та незаразних хвороб тварин;

3) забезпечення організації та проведення планових і непланових діагностичних досліджень;

4) організація та проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках та ярмарках;

5) організація заходів щодо попередження розповсюдження заразних хвороб тварин через харчові продукти;

6) надання в необхідних випадках консультативної і практичної допомоги державним установам Держпродспоживслужби у вирішенні питань, пов'язаних з установленням діагнозу і проведенням заходів профілактики та боротьби з хворобами тварин, включаючи хвороби, спільні для тварин і людей, та ветеринарно-санітарної оцінки харчових продуктів;

7) підвищення кваліфікації фахівців, проведення семінарів, стажувань спеціалістів Лабораторій;

8) впровадження у практику досягнень ветеринарної медицини.

9. До компетенції Лабораторій належать:

1) організація та проведення лабораторно-діагностичних (вірусологічних, бактеріологічних, гістологічних, мікробіологічних, хіміко-токсикологічних, патолого-анатомічних, паразитологічних, радіологічних) та інших досліджень з метою діагностики хвороб тварин, визначення безпечності та окремих показників харчових продуктів та інших об'єктів санітарних заходів, побічних продуктів тваринного походження, кормових добавок, преміксів,

кормів, ґрунту, води питної та води для тварин, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості та незалежної експертизи товарів, якості насіння і садивного матеріалу, а також інших досліджень відповідно до галузі акредитації та/або технічної компетенції;

2) мікробіологічний, радіологічний, паразитологічний, хіміко-токсикологічний контроль та інший лабораторний контроль на потужностях з виробництва та/або обігу об'єктів санітарних заходів;

3) проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках та ярмарках;

4) участь у відборі зразків;

5) проведення клінічних досліджень тварин з метою профілактики, установлення причин захворювання або загибелі тварин;

6) контроль за роботою та методичне керівництво діяльності державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках, узагальнення результатів їх роботи та підготовка звітів;

7) видача експертних висновків, звітів, протоколів досліджень (випробувань) з рекомендаціями відповідно до законодавства;

8) направлення на місця спалахів захворювань спеціалістів для уточнення діагнозу;

9) надавання практичної допомоги в організації і проведенні протиепізоотичних, ветеринарно-санітарних та санітарних заходів у разі виникнення особливо небезпечних хвороб тварин, у тому числі спільних для тварин і людей;

10) участь у розробці протиепізоотичних, лікувально-профілактичних, ветеринарно-санітарних та санітарних заходів;

11) здійснення заходів щодо метрологічного забезпечення робіт у Лабораторіях та державних лабораторіях ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках;

12) забезпечення режиму роботи з мікроорганізмами II-IV груп патогенності;

13) внесення у встановленому порядку Головному управлінню пропозицій щодо потреби асигнувань на утримання Лабораторій, їх структурних підрозділів, проведення діагностичних досліджень, придбання необхідних витратних матеріалів, підвищення кваліфікації спеціалістів Лабораторій;

14) участь у роботі комісії з проведення атестації робочих місць;

15) облік роботи та подання звітів Головному управлінню та регіональній державній лабораторії Держпродспоживслужби в установленому порядку;

16) участь в організації і проведенні семінарів, нарад, науково-виробничих конференцій з керівниками і спеціалістами державних підприємств, установ і організацій з питань організації і підвищення ефективності ветеринарного обслуговування, підвищення безпеки харчових продуктів та кормів;

17) виконання завдань Головного управління, які належать до компетенції Лабораторій;

18) здійснення інших повноважень, встановлених законодавством.

10. Лабораторії в межах своєї компетенції мають право:

1) надавати практичну, методичну, консультативну допомогу територіальним органам Держпродспоживслужби, державним лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках, спеціалістам державних установ Держпродспоживслужби, ліцензованим лікарям ветеринарної медицини та у разі звернення - фізичним та юридичним особам з питань профілактики, діагностики та боротьби з хворобами тварин, відбору зразків та проведення лабораторних досліджень (випробувань), державної ветеринарно-санітарної експертизи харчових продуктів та їх оцінки;

2) організувати проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчих ринках та ярмарках;

3) брати участь у розслідуванні випадків виникнення та поширення інфекційних, у тому числі спільних для людей і тварин, масових неінфекційних захворювань, отруєнь та радіаційних уражень людей;

4) проводити лабораторні дослідження (випробування) за зверненнями фізичних та юридичних осіб за плату згідно з тарифами, затвердженими в установленому порядку;

5) здійснювати діяльність стосовно придбання, ввезення, вивезення, перевезення, зберігання, відпуску та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів згідно із Законом України "Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори".

11. Лабораторію очолює директор (далі - директор Лабораторії), який має повну вищу освіту відповідного напрямку підготовки, стаж роботи на посаді лікаря ветеринарної медицини не менше трьох років, а також пройшов відповідну підготовку на курсах підвищення кваліфікації.

Директор Лабораторії може бути завідувачем одного з відділів Лабораторії.

Директор призначається і звільняється з посади начальником Головного управління Держпродспоживслужби в області за погодженням з директором регіональної державної лабораторії Держпродспоживслужби.

Інші працівники Лабораторій та її структурних підрозділів призначаються на посади і звільняються з посад директорами Лабораторій.

12. Директор:

- 1) керує діяльністю Лабораторії, її структурними підрозділами;
- 2) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, спеціалістів та працівників Лабораторії;
- 3) розробляє структуру, штатний розпис та кошторис Лабораторії, які затверджуються Головним управлінням;
- 4) розробляє та затверджує положення про структурні підрозділи Лабораторії;
- 5) організовує роботу Лабораторії, розподіляє обов'язки між її спеціалістами, визначає ступінь їх відповідальності та затверджує їх посадові інструкції;
- 6) підписує накази Лабораторії;
- 7) бере участь за дорученням Головного державного інспектора області у перевірках роботи суб'єктів господарювання різних форм власності, у тому числі щодо забою тварин, переробки, зберігання, транспортування і реалізації продукції тваринного походження;
- 8) вносить пропозиції Головному управлінню щодо поліпшення матеріально-технічного забезпечення Лабораторії та її структурних підрозділів;
- 9) застосовує в установленому порядку заходи заохочення та дисциплінарного стягнення до працівників Лабораторії;
- 10) забезпечує оперативне та достовірне ведення діловодства в Лабораторії;
- 11) відповідає за виконання покладених на Лабораторію завдань і функцій, незбереження і неправильне використання майна Лабораторії, у тому числі коштів згідно з кошторисом на її утримання відповідно до чинного законодавства;
- 12) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

13. Директор має право:

- 1) залучати спеціалістів державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчому ринку для виконання діагностичних досліджень та інших лабораторних робіт у разі неповного їх завантаження роботою з проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи;
- 2) розробляти і здійснювати заходи щодо поліпшення організації, методів роботи Лабораторії, підвищення кваліфікації її працівників;
- 3) виступати представником з питань, які входять до компетенції Лабораторії, у всіх державних підприємствах, установах, організаціях та суді;
- 4) здійснювати інші повноваження відповідно до законодавства.

14. Лабораторії відповідно до нормативно-правових актів забезпечуються спеціальним автотранспортом та іншими матеріально-технічними засобами за встановленими нормативами.

15. Ведення бухгалтерського обліку здійснюється згідно з вимогами законодавства.

16. Лабораторії відповідно до законодавства володіють та користуються майном на праві оперативного управління.

17. Лабораторії є юридичними особами публічного права, мають самостійний баланс, рахунки в органах Казначейства, печатки із зображенням Державного Герба України та своїми найменуваннями, штампи.

18. У разі припинення Лабораторій їх активи передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до доходу бюджету.

**Директор
Департаменту тваринництва**

М.М. Кваша